

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΠΡΟΦΗΤΟΥ ΗΛΙΟΥ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τήν Κυριακήν, 20^{ήν} Ἰουλίου/2^{αν} Αὐγούστου 2020, ἐωρτάσθη ὑπό τοῦ Πατριαρχείου ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου προφήτου Ἡλίου τοῦ Θεσβίτου εἰς τήν ἀρχαίαν ἱεράν αὐτοῦ Μονήν, τήν κειμένην εἰς τό μέσον τῆς ἀποστάσεως τῆς κεντρικῆς ὁδοῦ μεταξύ Ἱεροσολύμων καί Βηθλεέμ.

Κατά τήν ἐορτήν ταύτην ὁ προφήτης Ἡλίας ζῆ εἰς τήν μνήμην τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἀναφέρεται εἰς τό ἀπολυτίκιον αὐτοῦ, ἥτοι ὡς «ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος τῶν προφητῶν ἡ κρηπὶς, ὁ δεῦτερος Πρόδρομος τῆς παρουσίας Χριστοῦ», ὁ ἀποδιώκων νόσους καί λεπρούς καθαρίζων καί βρύων εἰς τούς τιμῶντας αὐτόν ἰάματα, ὡς καταγόμενος ἐκ τῆς θέσβης, διό καί Θεσβίτης ὀνομάζεται, ζῶν ἀσκητικὴν, λιτὴν ζωὴν, ἐνδεδυμένος μηλωτὴν, ὁ πλήρης ἐνθέου ζήλου καί ὑπέρμαχος τοῦ ὀνόματος καί τῶν δικαιωμάτων τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ καί εἰσακουσθεὶς ὑπ' Αὐτοῦ εἰς τήν προσευχήν, «νά μή βρέξῃ ἐπὶ τρία καί ἥμισυ ἔτη καί πάλιν εἰσακουσθεὶς νά βρέξῃ καί ἔβρεξε», (Ἐπιστολὴ Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου κεφ. Ε΄ 10-20).

Ὁ προφήτης Ἡλίας διὰ τῆς προσευχῆς αὐτοῦ προῦκάλεσεν εἰς τό Καρμήλιον ὄρος πῦρ ἐξ οὐρανοῦ καί κατέκαψε τὰς σχίδας τοῦ θυσιαστηρίου καί κατετρόπωσε τούς ἱερεῖς τῆς αἰσχύνης, τούς ὁποίους καί κατέσφαξεν ἔπειτα εἰς τόν Χεΐμαρρον Κισσῶν.

Εἰς τήν περιοχὴν τῆς ἐορταζούσης τήν μνήμην αὐτοῦ Μονῆς πιστεύεται ὅτι ἐκοιμήθη ὑποκάτω ἀρκεύθου καί ἄγγελος ἀφῆκε αὐτῷ τροφήν καί εἶπεν «ἀναστάς φάγε καί πίε, ὅτι πολλὴ ἀπὸ σοῦ ἡ ὁδός» καί ἀναστάς ἔφαγε καί ἔπιε καί ἐπορεύθη ἐν τῇ ἰσχύϊ τῆς βρώσεως ἐκείνης τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας. Καταδιωκόμενος ὑπὸ τῆς Ἰεζάβελ κατέφυγεν εἰς εἰς τόν χεΐμαρρον Χορράθ, ἐνθα ὁ Θεὸς διὰ κόρακος ἔστειλεν αὐτῷ τροφήν, ἄρτον τήν πρῶϊαν καί κρέας τό δεῖλι, (Βασιλειῶν Γ΄ 17-19).

Εἰς τήν Μονήν ταύτην ἐτελέσθη Ἑσπερινός ἀφ' ἐσπέρας προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἰορδάνου κ. Θεοφυλάκτου Πατριαρχικοῦ Ἐπιτρόπου ἐν Βηθλεέμ καί θεία Λειτουργία τήν πρῶϊαν τῆς ἐορτῆς, προεξάρχοντος τῆς Α.Θ.Μ. τοῦ Πατρός ἡμῶν καί Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου καί συλλειτουργούντων Αὐτῷ τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κωνσταντίνης κ. Ἀριστάρχου, τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Θαβωρίου κ. Μεθοδίου καί τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐλενουπόλεως κ. Ἰωακείμ, καί μόνον δώδεκα κληρικῶν ἐντός τοῦ Ναοῦ, ἐκ τῶν ὁποίων πρῶτος ὁ Γέρων Καμαράσης Ἀρχιμανδρίτης Νεκτάριος καί 20άδος πιστῶν ἐν τῇ ὑπαίθρῳ, συμφώνως πρὸς τὰς ὁδηγίας τῆς Ἀστυνομίας λόγῳ μέτρων ἐναντίνον τοῦ ἰοῦ Covid 19, διακοσάδος ὅμως εἰς τό τέλος διὰ νά τιμήσουν τόν «δεῦτερον Πρόδρομον τῆς παρουσίας Χριστοῦ Ἡλίαν τόν ἐνδοξον», ἱερέων καί διακόνων, ψάλλοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Μαδάβων κ. Ἀριστοβούλου δεξιὰ ἑλληνιστί καί τῆς χορωδίας τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου ἀριστερά ἀραβιστί ὑπὸ τόν κ. Ριμόν Κάμαρ.

Εἰς τό Κοινωνικόν τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Μακαριώτατος ἐκήρυξε τόν θεῖον Λόγον ἑλληνιστί καί ἀραβιστί ὡς ἔπεται:

«Ἀποδεδειγμένος θεόπτης, ὁ θεσβίτης σύν Μωσῇ καθορᾷ, ὃ ὀφθαλμός οὐκ εἶδε καί οὖς οὐκ ἤκουσε, καί ἀνθρώπων τῶν γηγενῶν, καρδία οὐ λελόγισται, σεσαρκωμένον Κύριον ἐν τῷ θαβῶρ τόν Παντοκράτορα», ἀναφωνεῖ ὁ ὑμνωδός τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀγαπητοί ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,

Εὐλαβεῖς Χριστιανοί,

Ἡ θεία καί σεβάσμιος μνήμη τοῦ ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ θεσβίτου συνήθροισεν ἡμᾶς σήμερον ἐν τῷ πανσέπτῳ ἐπωνύμῳ Ναῶ αὐτοῦ, ἵνα ψαλμικῶς ᾄσωμεν καί εὐχαριστιακῶς τιμήσωμεν τήν ἐόρτιον μνήμην αὐτοῦ. Ἡ παρουσία τοῦ προφήτου Ἡλία καί τό ἐνεργόν προφητικόν αὐτοῦ κήρυγμα λαμβάνουν χώραν εἰς μίαν κρίσιμον ἱστορικὴν χρονικὴν περίοδον, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ λαός τοῦ θεοῦ καί τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου, τοῦ χορηγηθέντος ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἔχει ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν ὑγιαίνουσαν πίστιν καί λατρείαν τῆς ἀποκεκαλυμμένης «θρησκείας» τοῦ ἠθικοῦ μονοθεϊσμοῦ, προσχωρῶν εἰς τὴν πλάνην τῆς εἰδωλολατρείας καί τοῦ συγκρητισμοῦ. Τὴν ζοφεράν ταύτην εἰκόνα τῆς παρεκκλίσεως τοῦ λαοῦ τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀληθοῦς θεογνωσίας καί τῆς καθαρᾶς λατρείας περιγράφει εἰς σχετικὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγων: «Νύξ γάρ ἦν, δι’ ὃ καί κατεῖχε τὴν Οἰκουμένην ἅπασαν· νεφέλη πυκνοτάτη ἐκάλυπτε τὰ σύμπαντα. Πάντες γάρ προέκοπτον ἐπὶ τό κακόν· οἰκουμενικόν ἦν ναυάγιον, οὐκ ὑδάτων ἀλλὰ ἀσελγείας», (P.G. Migne 50, 729).

Ὁ θεσπέσιος Ἡλίας δικαίως ἔλαβε τὴν προσωνυμίαν «ζηλωτής», ὡς τοῦτο ἐπιμαρτυρεῖ καί ὁ ἱερός Χρυσόστομος λέγων: «ἐμέθυε γάρ τῷ ζήλῳ». Τόν ὑπέρμετρον τοῦτον ζῆλον διὰ τόν θεόν ἀπέκτησεν ὁ θεόπτης Ἡλίας ἀκούων ἀφ’ ἐνός μὲν εἰς τὰς ἐντολάς τοῦ θεοῦ: «Ἀγαπήσεις Κύριον τόν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου καί ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου καί ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου», (Δευτ. 6,5). Καί ἀφ’ ἐτέρου, εἰς τοὺς Δαυϊτικούς λόγους:

«Κύριε, τίς παροικήσει ἐν τῷ σκηνώματί σου; ἢ τίς κατασκηνώσει ἐν ὄρει ἁγίῳ σου; πορευόμενος ἄμωμος καί ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, λαλῶν ἀλήθειαν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, ὃς οὐκ ἐδόλωσεν ἐν γλώσσει αὐτοῦ, οὐδέ ἐποίησε τῷ πλησίον αὐτοῦ κακόν καί ὀνειδισμόν οὐκ ἔλαβεν ἐπὶ τοῖς ἔγγιστα αὐτοῦ», (Ψαλμ. 14, 1-3).

Ἡ αὐτεξούσιος καί ἄνευ ὄρων ὑπακοή τοῦ θεόφρονος Ἡλία εἰς τό ἅγιον θέλημα τοῦ θεοῦ κατέστησεν αὐτόν «ἄνθρωπον τοῦ θεοῦ», διό καί ἀνετέθη εἰς αὐτόν ἡ θεία ἀποστολή τῆς ἀφυπνίσεως καί μετανοίας τόσοι τοῦ λαοῦ ὅσον καί τῆς θρησκευτικοπολιτικῆς ἡγεσίας αὐτοῦ.

Ἡ ἀποστολή δέ αὕτη, τῆς προφητικῆς, δηλονότι δράσεως τοῦ ζηλωτοῦ Ἡλία ἀπεσκοπεῖ εἰς τὴν διαφύλαξιν τῶν, δι’ ὅρκου τοῦ θεοῦ πρὸς τόν Ἀβραάμ ἐπαγγελιῶν καί τῆς Διαθήκης, ἧς διέθετο ὁ θεός πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν», (Πράξ. 3,25). Μὲ ἄλλα λόγια, ἡ ἀποστολή τοῦ θεσβίτου Ἡλία ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ὑπ’ αὐτοῦ ὑπόμνησιν «καί ὑπόδειξιν τοῖς κληρονόμοις, τῆς ἐπαγγελίας τό ἀμετάθετον τῆς βουλῆς Αὐτοῦ [τοῦ θεοῦ] κατὰ Παῦλον (Ἑβρ. 6,17). «Κληρονόμοι δέ τῆς ἐπαγγελίας», δέον ὅπως θεωρηθοῦν ἀμφοτέροι οἱ λαοί, οἱ τῆς Παλαιᾶς καί τῆς Καινῆς Διαθήκης, κατὰ τό εἰρημένον ὑπὸ τοῦ θείου Παύλου: «εἰ δέ ὑμεῖς Χριστοῦ, ἄρα τοῦ Ἀβραάμ σπέρμα ἐστέ καί κατ’ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι», (Γαλ. 3, 29). Κατὰ δέ τόν ἐρμηνευτὴν Ζιγαβηνόν: «κληρονόμοι τῆς ἐπαγγελίας αἰσθητῶς μὲν ὁ παλαιός λαός, νοητῶς δέ ὁ νέος [λαός]· ἐπεὶ καί σπέρμα τοῦ Ἀβραάμ φυσικόν μὲν οἱ κατὰ γένος αὐτῷ προσήκοντες, πνευματικόν δέ οἱ κατὰ πίστιν

αὐτῷ ἐξομοιούμενοι».

Καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ἡ ἐξέχουσα προσωπικότης καί προφητική δηλονότι δραστηριότης τοῦ Ἡλίου, ὀφείλεται εἰς τὴν διὰ θεωρίας καί πράξεως ἥτοι διὰ λόγου καί ἔργου μαρτυρουμένη, τόσον ἐν τῇ Παλαιᾷ ὅσο καί τῇ Νέᾳ Διαθήκῃ.

Καί εἰς μὲν τὴν Καινὴν Διαθήκην ὁ Θεοβίτης Ἡλίας ἐμφανίζεται μετὰ τοῦ Προφήτου Μωϋσέως κατὰ τὴν ἐν τῷ ὄρει Θαβώρ Μεταμόρφωσιν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Χριστοῦ γενόμενος μάρτυς Αὐτοῦ, ἀλλὰ καί συνομιλῶν μέτ' Αὐτοῦ: «Καί ἰδοὺ ὤφθησαν αὐτοῖς Μωϋσῆς καί Ἡλίας μέτ' Αὐτοῦ συλλαλοῦντες», (Ματθ. 17,3). Ἐξ ἄλλου, ὁ ἅγιος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος ἐξαίρων τὴν δύναμιν τῆς προσευχῆς τῶν δικαίων τοῦ Θεοῦ λέγει περὶ τοῦ Ἡλίου: «Ἡλίας... προσηύξατο τοῦ μή βρέξαι καί οὐκ ἔβρεξεν... καί πάλιν προσηύξατο καί ὁ οὐρανός ὑετόν ἔδωκε», (Ἰακ. 5, 17).

Εἰς δέ τὴν Παλαιάν Διαθήκην ὁ ἔνδοξος Ἡλίας ἀναδεικνύεται σκεῦος ἐκλογῆς τοῦ Θεοῦ, ἐφάμιλλος τοῦ Ἀποστόλου τῶν ἐθνῶν Παύλου. Ἡ ἐνέργεια τῆς δυνάμεως τῆς πίστεως τοῦ ἐνθέου ζήλου καί τῶν θαυμαστῶν πράξεων αὐτοῦ περιγράφεται μετ' ἀκριβείας καί ἐπαινετικῶς ὑπὸ τοῦ ἱεροῦ συγγραφέως τῆς Σοφίας Σειράχ, οὕτως:

Καί ἀνέστη Ἡλίας προφήτης ὡς πῦρ, καί ὁ λόγος αὐτοῦ ὡς λαμπάς ἐκαίετο· ὃς ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς λιμόν καί τῷ ζήλῳ αὐτοῦ ὠλιγοποίησεν αὐτούς· ἐν λόγῳ Κυρίου ἀνέσχεν οὐρανόν, κατήγαγεν οὕτως τρεῖς πῦρ· ὡς ἐδοξάσθης, Ἡλία, ἐν τοῖς θαυμασίοις σου· καί τίς ὁμοίός σοι καυχᾶσθαι; ὁ ἐγείρας νεκρόν ἐκ θανάτου καί ἐξ ἄδου ἐν λόγῳ Ὑψίστου· ὁ καταγαγὼν βασιλεῖς εἰς ἀπώλειαν καί δεδοξασμένους ἀπὸ κλίνης αὐτῶν· ὁ ἀκούων ἐν Σινᾷ ἐλεγμόν καί ἐν Χωρήβ κρίματα ἐκδικήσεως· ὁ κρίων βασιλεῖς εἰς ἀνταπόδομα καί προφήτας διαδόχους μετ' αὐτόν· ὁ ἀναληφθεὶς ἐν λαίλαπι πυρός ἐν ἄρματι ἵππων πυρίνων· ὁ καταγραφείς ἐν ἐλεγμοῖς εἰς καιροὺς κοπάσαι ὀργὴν πρό θυμοῦ, ἐπιστρέψαι καρδίαν πατρός πρὸς υἱόν καί καταστῆσαι φυλὰς Ἰακώβ. μακάριοι οἱ ἰδόντες σε καί οἱ ἐν ἀγαπήσει κεκοσμημένοι, καί γάρ ἡμεῖς ζωὴν ζησομεθα, (Σοφ. Σειράχ 48, 1-11).

Εἰς τό ὄντως ἀντάξιον τοῦτο ἐγκώμιον τοῦ προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεοβίτου ὑπὸ τοῦ Θεοπνεύστου Σειράχ, ὁ Πατήρ Ἰωὴλ Γιαννακόπουλος σχολιάζων τὴν κατακλείουσαν εὐχήν, «καί γάρ ἡμεῖς ζωὴν ζησομεθα», λέγει: «Ἐνταῦθα διὰ τοῦ -ἡμεῖς- ὀφείλομεν νὰ ἐννοήσωμεν τοὺς ἀποθανόντας δικαίους κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ κόσμου. Οὗτοι, προητοιμασμένοι μετὰ τό κήρυγμα τοῦ Ἡλιοῦ, θὰ ἀποθάνουν ἡσυχῶς καί θὰ ἀναστηθοῦν εἰς τὴν εὐθύς μετὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην γενομένην κρίσιν τοῦ κόσμου καί θὰ ζήσουν αἰωνίως».

Ὁ σήμερον τιμώμενος Θεόπτης Προφήτης ἡμῶν Ἡλίας ὁ Θεοβίτης εἶχεν θάνατον εἰρηνικόν, οὗτος ἐδέχθη τὸν θάνατον τοῦ Δικαίου, ὡς λέγει ὁ ψαλμωδός: «πλὴν ὁ Θεός λυτρώσεται τὴν ψυχὴν μου ἐκ χειρός ἄδου ὅταν λαμβάνῃ με», (Ψάλμ. 48,1) καί «Δικαίων ψυχαί ἐν χειρὶ Θεοῦ καί οὐ μή ἄψηται αὐτῶν βάσανος», (Σοφ. Σολομῶντος 3,1), λέγει ἡ Σοφία Σολομῶντος.

Παρακαλέσωμεν ἀδελφοί μου, τὸν μεγάλην παρρησίαν ἔχοντα τῷ Ἁγίῳ Τριαδικῷ Θεῷ, Ἡλίαν τὸν οὐρανόφρονα καί μετὰ τοῦ ὑμνωδοῦ εἴπωμεν: «Προφῆτα κῆρυξ Χριστοῦ, τοῦ θρόνου τῆς μεγαλωσύνης, οὐδέποτε χωρίζῃ καί ἐκάστῳ ἀσθενοῦντι, ἀεὶ παρίστασαι· ἐν τοῖς ὑψίστοις λειτουργῶν τὴν οἰκουμένην εὐλογεῖς, πανταχοῦ δοξαζόμενος. Αἴτησαι ἰλασμόν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν». Ἀμήν.

Μετά τήν Απόλυσιν προσηνέχθη ἀπλοῦν κέρασμα ὑπό τοῦ ἡγουμένου Ἀρχιμανδρίτου Παΐσιου.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας